

Indexy spotřebitelských cen - inflace - únor 2024

11.3.2024 - Jiří Mrázek, Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně vzrostly o 0,3 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle doprava a v oddíle rekreace a kultura. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v únoru o 2,0 %, což bylo o 0,3 procentního bodu méně než v lednu.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně spotřebitelské ceny v únoru vzrostly o 0,3 %. Vývoj cen v oddíle doprava byl ovlivněn především růstem cen pohonných hmot a olejů o 4,3 %. V oddíle rekreace a kultura byly vyšší ceny dovolených s komplexními službami o 6,0 % a ceny rekreačních a kulturních služeb o 0,6 %. Z potravin se zvýšily především ceny brambor o 10,8 %, vajec o 7,1 % a sýrů a tvarohů o 1,5 %. Na meziměsíční snižování celkové cenové hladiny v únoru působily především ceny v oddíle alkoholické nápoje, tabák, kde klesly ceny vína o 3,7 % a lihovin o 2,8 %. V oddíle potravin a nealkoholické byly nižší ceny drůbežího masa o 3,1 %, másla o 6,1 % a polotučného trvanlivého mléka o 4,1 %.

Ceny zboží úhrnem zůstaly na úrovni měsíce ledna a ceny služeb vzrostly o 0,7 %.

„Na vývoj spotřebitelských cen měly v únoru výrazný vliv ceny pohonných hmot. Ty se po několikaměsíčním poklesu vrátily k růstu. Nafta se v únoru na čerpacích stanicích v průměru prodávala za zhruba 38,10 Kč/l a benzín Natural 95 za téměř 37,80 Kč/l,“ uvedla Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziroční srovnání

Meziročně spotřebitelské ceny v únoru vzrostly o 2,0 %, což bylo o 0,3 procentního bodu méně než v lednu. Zpomalení¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno především cenami v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle alkoholické nápoje, tabák. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje došlo k prohloubení cenového poklesu, a to především díky cenám zeleniny. Ty přešly z lednového růstu o 13,3 % v pokles o 0,1 % v únoru. V oddíle alkoholické nápoje, tabák zpomalil růst cen lihovin na 2,4 % (v lednu růst o 3,4 %), vína na 1,5 % (v lednu růst o 5,0 %), piva na 2,8 % (v lednu růst o 4,0 %) a tabákových výrobků na 5,5 % (v lednu růst o 6,9 %).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v únoru největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny nájemného z bytu²⁾ o 6,8 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu o 4,8 %, vodného o 10,9 %, stočného o 10,5 %, elektřiny o 13,1 % a tepla a teplé vody o 3,5 %. Ceny zemního plynu meziročně klesly o 5,5 % a tuhých paliv o 3,7 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle stravování a ubytování, kde byly vyšší ceny stravovacích služeb o 8,7 % a ubytovacích služeb o 9,7 %. V oddíle rekreace a kultura vzrostly zejména ceny rekreačních a kulturních služeb o 6,7 % a dovolených s komplexními službami o 3,7 %. V oddíle alkoholické nápoje, tabák se ceny zvýšily o 4,0 %. K meziročnímu snížení celkové cenové hladiny v únoru přispěly především ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, kde klesly zejména ceny mouky o 22,8 %, drůbežího masa o 16,4 %, polotučného trvanlivého mléka o 23,4 %, vajec o 30,7 % a cukru o 21,1 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) meziročně vzrostly o 1,0 % (v lednu o 0,4 %). Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 102,1 %. (Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,2 % a ceny služeb o 5,2 %.

Hladina bazického indexu spotřebitelských cen k základnímu období průměr roku 2015 byla v únoru 150,2 % (v lednu 149,8 %).

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v únoru 8,2 % (v lednu 9,4 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v únoru HICP v Česku meziměsíčně o 0,3 % a meziročně o 2,2% (v lednu o 2,7 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v únoru 2024 za Eurozónu 2,6 % (v lednu 2,8 %), v Německu 2,7 % a na Slovensku 3,7 %. Nejvyšší byla v únoru v Chorvatsku (4,8 %) a nejnižší v Lotyšsku (0,7 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v lednu 3,1 %, což bylo o 0,3 procentního bodu méně než v prosinci. Nejvyšší byla v lednu v Rumunsku (7,3 %) a nejnižší v Dánsku a v Itálii (shodně 0,9 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

Od ledna 2024 jsou indexy spotřebitelských cen počítány na aktualizovaných vahách, které primárně vycházejí z výdajů domácností v roce 2022 a jsou modifikovány odhadem výdajů roku 2023. Nově vypočítávané indexy jsou na všech úrovních spotřebního koše řetězeny k časové řadě indexů o základu průměr roku 2015 = 100. Tím je zajištěno pokračování této časové řady, ze které jsou počítány indexy k dalším základům (předchozí měsíc = 100, stejné období předchozího roku = 100 a index klouzavých průměrů za posledních 12 měsíců k průměru 12 předcházejících měsíců).

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny - meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ Nájemné z bytu zahrnuje jak nově uzavřené smlouvy, tak i stávající.

³⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.

Poznámky:

Zodpovědný vedoucí pracovník ČSÚ: RNDr. Jiří Mrázek, ředitel odboru statistiky cen, tel. 274052533, e-mail: jiri.mrazek@czso.cz

Kontaktní osoba: Ing. Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen, tel. 274052138, e-mail: pavla.sediva@czso.cz

Metoda získání dat: Přímé terénní zjišťování cen, centrální zjišťování cen a výkaznictví

Termín ukončení sběru dat: 20. kalendářní den příslušného měsíce/termín ukončení zpracování: 3. kalendářní den následujícího měsíce

Navazující publikace: 012018-24 Indexy spotřebitelských cen - základní členění (měsíční periodičita) a 012019-24 Indexy spotřebitelských cen - podrobné členění (roční periodičita)

Dokumenty na internetu: <https://www.czso.cz/csu/czso/inflace-spotrebitelske-ceny>

Termín zveřejnění další RI: 10. 4. 2024

Zveřejněno dne: 11.03.2024

Data jsou platná ke dni zveřejnění publikace.

https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-unor-2024?mtm_campaign=rss